

Sisällysluettelo:

1. Sääntöjen tarkoitus	1
2. Käytön periaatteet	2
3. Ylläpitäjäorganisaation tietojärjestelmien luokittelu	3
4. Ylläpitäjien oikeudet	3
5. Ylläpitäjien velvollisuudet	4
6. Käyttäjien oikeudet	4
7. Käyttäjien velvollisuudet	4
8. Käytön rajoitukset	5
9. Väärinkäytökset ja niiden seuraamukset	6

1. Sääntöjen tarkoitus

Seinäjoen koulutuskuntayhtymän (ylläpitäjäorganisaatio) ylläpitämät Seinäjoen ammattikorkeakoulu ja Seinäjoen koulutuskeskus on sekä tiede- ja tutkimusyhteisö, ammatillista peruskoulutusta ja aikuiskoulutusta antava sekä oppisopimuskoulutuksen viranomaistehtävää hoitava julkisyhteisö. Sen tulee turvata kaikkien käyttäjäryhmiensä tietojen luottamuksellisuus, eheys ja käytettävyys sekä tarjota luotettava ja turvallinen ympäristö tietojen käsittelyyn. Nämä ja muut säännöt on laadittu auttamaan eri ryhmiin kuuluvia käyttäjiä tunnistamaan käyttöoikeuksiinsa liittyvät oikeudet, vastuut ja velvollisuudet. Käyttöoikeuksiin liittyvien velvollisuuksien tahatonkin laiminlyöminen saattaa vaarantaa muiden käyttäjien omistamien tietojen eheyden, luottamuksellisuuden ja käytettävyyden.

Näitä sääntöjä sovelletaan kaikkiin ylläpitäjäorganisaation hallinnassa tai muutoin ylläpitäjäorganisaation vastuulla oleviin tietojärjestelmiin ja niiden käyttöön sekä käyttäjien osalta myös muihin sellaisiin palveluihin, joiden käyttömahdollisuus tai käyttöoikeus on saatu ylläpitäjäorganisaation välityksellä. Säännöt koskevat myös ylläpitäjäorganisaatiossa yleisessä käytössä olevia työasemia ja kaikkia ylläpitäjäorganisaation verkkoon liitettyjä laitteita.

Vastaavat säännöt hyväksyttävästä käytöstä ja käytön etiikasta ovat voimassa monissa muissa yhteisöissä, joiden osaksi ylläpitäjäorganisaation tietojenkäsittelyjärjestelmät voidaan tulkita tai joihin niistä on yhteyksiä kuten FUNET, NORDUnet jne.

Kaikkien ylläpitäjäorganisaation tietotekniikan käyttäjien tulee noudattaa näiden käyttösääntöjen lisäksi myös muita ylläpitäjäorganisaation tietojärjestelmistä antamia sääntöjä ja ohjeita, hyviä tapoja sekä Suomen lakia.

Sääntöjen kulloinkin voimassa oleva versio löytyy ylläpitäjäorganisaation WWW-sivuilta osoitteella: <http://www.epedu.fi/kayttosaannot/>.

2. Käytön periaatteet

Kaikkea käyttöä ja käytösääntöjen tulkintaa ohjaavia keskeisiä yleisperiaatteita ovat:

- Kaikilla käyttöön oikeutetuilla on mahdollisuus kohtuulliseen ja asialliseen käyttöön.
- Muille käyttäjille tai tietoliikenneverkossa oleville organisaatioille tai tietojärjestelmille ei saa aiheuttaa haittaa tai vahinkoa.
- Yksityisyyden suojaa tulee kunnioittaa.
- Ylläpitäjäorganisaation myöntämä käyttöoikeus on henkilökohtainen.
- Käyttäjä vastaa kaikesta tunnuksensa käytöstä.

Ylläpitäjäorganisaation tietojärjestelmät on tarkoitettu työvälineeksi tehtäviin, jotka liittyvät opiskeluun, tutkimukseen, opetukseen tai hallintoon ylläpitäjäorganisaatiossa. Muu käyttö edellyttää erillistä sopimusta.

Ylläpitäjäorganisaation tietojärjestelmien, tietoverkkojen ja näiden välityksellä käytettävien viestintämenetelmien, kuten sähköpostin, käytön on liityttävä opetukseen, opiskeluun, tutkimukseen, hallintoon tai ylläpitäjäorganisaation muuhun toimintaan. Käyttö muuhun toimintaan on mahdollista vain yksikön luvalla ja huomioonottaen muut toiminnan rajoitukset. Yksityinen aineisto tulee yksityisyyden suojan varmistamiseksi pitää selkeästi erillään työhön liittyvästä aineistosta. Käyttö poliittiseen toimintaan (kuten vaalimainontaan) on kielletty. Poikkeuksena ovat sisäisen hallituksen vaalit, oppilaskunnan (toimintaan liittyvien poliittisten opiskelijajärjestöjen / alayhdistysten) sekä henkilökunnan ammattiyhdistysten yms. toiminta.

Kaikkien käyttäjien tulee omalta osaltaan huolehtia yhteiseen tietoturvallisuuteen liittyvistä asioista. Vaikka käyttäjällä itsellään ei olisikaan erityistä suojattavaa, muilla käyttäjillä saattaa olla. Kaikilla käyttäjillä on omalta osaltaan vastuu tietojärjestelmän kokonaisturvallisuudesta. Havaituista tai epäilyistä tietoturvallisuuden puutteista ja väärinkäytöksistä tulee ilmoittaa oman yksikön johtajalle, yksikön atk-vastuuhenkilölle, tietoturvasta vastaavalle atk-pääsuunnittelijalle tai tietohallintopäällikölle.

Ylläpitäjäorganisaatio pyrkii suojaamaan kaikkia käyttäjiä haittaohjelmilta, roskapostilta ja yrityksiltä tunkeutua järjestelmiin tai yksittäisiin työasemiin. Käyttäjien on myös huolehdittava tässä toiminnassa omasta osuudestaan annettujen ohjeiden mukaisesti.

Käyttäjä vastaa itse tiedostojensa suojauksesta sekä viime kädessä niiden varmuuskopioinnista. Ylläpitäjäorganisaatio varmuuskopioi keskitettyjen tietojärjestelmien tiedostot, mutta ei vastaa tiedostojen mahdollisen tuhoutumisen aiheuttamista vahingoista. Ylläpitäjäorganisaatio tai atk-vastuuhenkilöt eivät myöskään vastaa muusta käyttäjälle aiheutetusta vahingosta tai menetyksestä, joka johtuu ylläpitäjäorganisaation tietojärjestelmien käytöstä.

Käyttäjällä on vaitiolovelvollisuus järjestelmien tietosisällöstä, käyttötavoista, turvatasosta ja ominaisuuksista silloin, kun tietojärjestelmien käyttötarkoitus, niiden käytöstä annetut määräykset tai lainsäädäntö sitä vaativat.

Ylläpitäjäorganisaation verkkoon saa kytkeä vain verkon ylläpitäjän hyväksymiä ja rekisteröimiä laitteita. Liittämisessä tulee noudattaa annettuja ohjeita.

3. Ylläpitäjäorganisaation tietojärjestelmien luokittelu

Luottamuksellisuuden säilyttämiseksi tiedot on luokiteltu kolmeen tietoturvaluokkaan: luottamukselliset, sisäiset ja julkiset tiedot (alla taulukko ylläpitäjäorganisaation tietojärjestelmien luokittelusta). Luottamukselliset tiedot ovat vain niiden käyttöön oikeutettujen saatavilla. Sisäiset tiedot ovat ylläpitäjäorganisaation piiriin kuuluvien saatavilla. Julkiset tiedot ovat kaikkien vapaasti käytettävissä. Ylläpitäjäorganisaation tietojärjestelmät ovat vain ylläpitäjäorganisaatiolta käyttöluvan saaneiden käytössä.

Tietojärjestelmät	Tiedon luokittelu
Ylläpitäjäorganisaation verkon hallintajärjestelmä	Luottamukselliset tiedot
Ylläpitäjäorganisaation WWW-sivut	Julkiset tiedot
Ylläpitäjäorganisaation Intranet/Extranet	Sisäiset tiedot
Videoneuvottelut ja video-opetus	Luottamukselliset tiedot
Verkko-opetuksen järjestelmät	Sisäiset tiedot
Ylläpitäjäorganisaation omat kirjastotietokannat (CD-ROM)	Sisäiset tiedot
Sähköposti ja hakemistot	Luottamukselliset tiedot
Työkaluohjelmat, opetusohjelmat	Sisäiset tiedot
Winha-opiskelijahallinto ja sen eri osat	Luottamukselliset tiedot
Winha-opiskelijaliittymä	Luottamukselliset tiedot
Kirjasto-tuotantotietokanta	Luottamukselliset tiedot
Kirjasto-internetkanta / -näkyvä	Julkiset tiedot
Talous- ja henkilöstöhallinto	Luottamukselliset tiedot
Asianhallinta / Kuntatoimisto	Sisäiset tiedot
Ulkopuoliset henkilörekisterit	Luottamukselliset tiedot
Ulkopuolinen tieto- ja tilastotuotanto	Sisäiset tiedot
Internet	Julkiset tiedot

4. Ylläpitäjien oikeudet

Ylläpitäjäorganisaation tietokonejärjestelmien ylläpitäjillä (ylläpidon vastuuhenkilöt) on lupa valvoa, rajoittaa ja säädellä tietokonejärjestelmien ja tietoliikenneverkon käyttöä sekä tarvittaessa kopioida, siirtää, poistaa tai lukea koneissa tai verkoissa olevaa tietoa.

Mikäli yhteydet kuormittuvat liikaa, muodostuvat liian kalliiksi tai niiden käyttö aiheuttaa turvallisuusriskejä, ylläpitäjät voivat rajoittaa tietoliikennettä.

Ylläpidon vastuuhenkilöillä on oikeus tutustua tai muulla tavoin puuttua käyttäjien tiedostoihin ja verkkoliikenteeseen ilman käyttäjältä saatua lupaa vain ja ainoastaan mikäli järjestelmän häiriötilanteen selvittäminen sitä edellyttää tai on syytä epäillä järjestelmän käyttöön kohdistuvaa väärinkäyttöä tai rikollista toimintaa.

Puuttumisen tulee kohdistua vain sellaisiin tiedostoihin tai verkkoliikenteeseen tai näiden osiin, joiden voidaan olettaa vaikuttavan järjestelmien toimintaan tai voidaan olettaa liittyvän kyseiseen väärinkäyttötapaukseen.

Tehdyt toimenpiteet kirjataan ja saatetaan tiedoksi asianomaisille. Väärinkäyttötapaukset raportoidaan yksikön johdolle ja ylläpitäjäorganisaation tietohallintopäällikölle.

5. Ylläpitäjien velvollisuudet

Ylläpitäjäorganisaatio huolehtii hyvien työskentelyolosuhteiden järjestämisestä ja nimeää ylläpidon vastuuhenkilöt. Luettelo vastuuhenkilöistä tulee olla käyttäjien saatavilla.

Ylläpitäjäorganisaation tulee huolehtia siitä, että järjestelmien käyttösäännöt ja niihin liittyvät ohjeet ovat saatavilla. Perusohjeistus tulee olla saatavilla myös kirjallisessa muodossa.

Ylläpitäjien tulee huolehtia siitä, että järjestelmiin tehtävien muutosten vaikutuksista tiedotetaan ja tarvittaessa annetaan riittävästi opastusta.

Ylläpitäjillä on salassapitovelvollisuus luottamuksellisten tietojen suhteen. Mitään järjestelmän käytön seurannan tai ylläpidon yhteydessä saatua tietoa ei saa väärinkäyttää.

6. Käyttäjien oikeudet

Ylläpitäjäorganisaation opiskelijoilla ja henkilökunnalla on henkilökohtainen oikeus käyttää ylläpitäjäorganisaation tietotekniikkapalveluja yksikköjensä toimintaan liittyviin tehtäviin. Muu käyttö edellyttää erillissopimusta.

Ammatillista koulutusta koskeva lainsäädäntö ei turvaa opiskelijoille rajoittamatonta atk-laitteiden ja Internet-yhteyksien maksutonta käyttöoikeutta. Maksutonta on sellainen käyttö, jota tutkinnon suorittaminen edellyttää.

Käyttäjät voivat tehdä ylläpidon atk-palvelujen kehittämiseen liittyviä aloitteita.

Käyttäjä voi tehdä yksilöidyn, kirjallisen valituksen yksikön johdolle tai ylläpitäjäorganisaation tietohallintopäällikölle, jos hän on tyytymätön ylläpitohenkilöstön häneen kohdistamiin toimenpiteisiin.

7. Käyttäjien velvollisuudet

Nämä säännöt koskevat kaikkia järjestelmiä, joiden käyttö edellyttää käyttäjän tunnistusta sekä soveltuvien osin järjestelmiä, joiden käyttö ei sitä edellytä.

Kaikilla käyttäjillä on vastuu omalta osaltaan järjestelmän kokonaisturvallisuudesta.

Hyvien työskentelyolojen mahdollistamiseksi käyttäjien tulee tuntea vastuunsa järjestelmien käytöstä ja ottaa huomioon muut järjestelmän käyttäjät. Käyttäjien tulee huolehtia yhteiseen tietoturvallisuuteen liittyvistä asioista.

Käyttäjätunnus ja siihen liittyvä salasana ovat henkilökohtaisia ja jokaisen tulee aina käyttää omaan nimeään ja omaa tunnustaan. Poikkeuksen muodostavat tapaukset, joissa anonyymi- tai nimimerkkikäyttö on erikseen sallittu sekä tiettyä tarkoitusta varten annetut kurssi- ja ryhmätunnukset.

Käyttölupaan liittyviä tunnisteita, salasanoja ja avaimia tulee käsitellä huolellisesti väärinkäytösten torjumiseksi.

Mikäli käyttäjä saa vahingossa haltuunsa muille osoitettuja tai kuuluvia tietoja, on niiden hyväksikäyttö, talteenotto ja levittäminen kiellettyä. Tapahtumasta on ilmoitettava ylläpidon vastuuhenkilöille tai asianomaiselle käyttäjälle.

Ylläpitäjäorganisaation tietojärjestelmien samoin kuin ulkopuolisten tietoliikenneyhteyksien käytössä on noudatettava kohtuutta.

Ylläpidon vastuuhenkilöiden antamia ohjeita on noudatettava.

8. Käytön rajoitukset

Kaupallisen, poliittisen, uskonnollisen, aatteellisen, epäsiiveellisen taikka muun vastaavan, hyvien tapojen vastaiseksi katsottavan aineiston sekä tekijänoikeuksien suojaaman aineiston luvaton käyttö ja tiedon levitys järjestelmässä (esimerkiksi WWW-palvelun kautta) on kielletty.

Muiden käyttäjien häiritseminen on kiellettyä. Kiellettyä on sekä suora häirintä että epäsuora, esimerkiksi tietojärjestelmien tai tietoverkkojen kapasiteetin tuhlauksesta aiheutuva häirintä.

Henkilökohtaista tunnusta edellyttävien järjestelmien käyttö ja käytön yrittäminen on kiellettyä ilman omaa käyttäjätunnusta. Järjestelmään pyrkiminen väärällä käyttäjätunnuksella sekä oman tunnuksen valtuuksien ylittäminen tai ylityksen yrittäminen ovat kiellettyjä.

Käyttölupaan liittyvien tunnisteiden, salasanojen ja avaimien luovuttaminen edelleen on kielletty.

Järjestelmäresurssien edelleen myynti tai luovuttaminen on kielletty.

Kiintiöiden ja muiden käyttörajoitusten kiertäminen tai sen yrittäminen on kiellettyä.

Laitteiston ja systeemiohjelmiston luvaton muuttaminen ja muuttamisen yrittäminen on kiellettyä. Tämä koskee myös yhteisessä käytössä olevia yhden käyttäjän järjestelmiä

Omien ohjelmien asentaminen ilman ylläpidon lupaa on kielletty.

Tunnettujen tai uusien tietoturvaheikkouksien etsiminen ja käyttäminen on kiellettyä ilman järjestelmän ylläpitäjän erityistä lupaa.

Tietojärjestelmien ja tietoverkkojen käyttö muihin järjestelmiin murtautumiseksi tai murron yrittämiseksi on kiellettyä.

Kansainvälisen verkkoyhteisön yleisesti sopimattomina pitämät toimintatavat, mukaan lukien asiattomat joukkopostitukset, ketjukirjeet sekä tietokonevirusten levittäminen, ovat kiellettyjä.

Ohjelmien, tiedostojen ja muun tietoaineiston (esim. tekijänoikeuksin suojatun materiaalin) oikeudettomien kopioiden tekeminen, hallussapito ja levittäminen ovat kiellettyä.

Näihin tietokoneiden ja tietoliikenneverkkojen käyttösääntöihin tullaan tarvittaessa tekemään muutoksia ja täydennyksiä.

9. Väärinkäytökset ja niiden seuraamukset

Tietojärjestelmän väärinkäyttö tarkoittaa kaikkea sellaista toimintaa, joka

- häiritsee tietojärjestelmän käyttöä sen varsinaiseen tarkoitukseen,
- aiheuttaa haittaa tai vahinkoa tietoliikenneverkossa, johon järjestelmä on liitetty, tai muussa tähän verkkoon liittyvässä järjestelmässä,
- rikkoo annettuja sääntöjä
- käyttää sellaisia järjestelmän osia tai piirteitä, joita ei selkeästi ole osoitettu yleisesti luvallisesti käytettäväksi.

Ylläpidon vastuhenkilöt valvovat näiden sääntöjen noudattamista ja tarvittaessa tulkitsevat niitä. Ylläpitäjillä on oikeus estää tai rajoittaa järjestelmien käyttöä tutkinnan aikana. Tämän lisäksi voidaan ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin:

- varoitus
- käyttöön liittyviä rajoituksia tai (määräaikainen) käyttökielto
- ylläpitäjäorganisaation sisäinen kurinpitomenettely
- väärinkäytetyistä resursseista hinnaston mukaisen korvauksen ja väärinkäytön selvitystyöstä aiheutuneiden kustannusten periminen.
- asian antaminen poliisiviranomaisten tutkittavaksi ja rikosoikeudellinen vastuu.

Käyttäjä voi tehdä yksilöidyn, kirjallisen valituksen yksikkönsä johdolle tai ylläpitäjäorganisaation tietohallintopäällikölle häneen kohdistetuista toimenpiteistä.

Näihin käyttösääntöihin tullaan tarvittaessa tekemään muutoksia ja täydennyksiä.